

Innhold

Risør i bredde og perspektiv	8
Forord	9
INNLEDNING Nær historie	12
<i>Struktur og temavalg 13; Geografiske avgrensninger 13; Metode 18; Nær historie 23</i>	
DEL 1 1873–1910	
KAPITTEL 1 En ny verden	28
KAPITTEL 2 Risør i 1873	37
<i>Den velstående sjøfartsbyen 38; Den moderne, velregulerte byen 43; Den utadvendte byen – uten sideblikk 48; En by av kvinner og barn 50; En robust og harmonisk by? 52</i>	
KAPITTEL 3 En maritim klynge i oppløsning	54
<i>Det store bildet 55; Seilskutene: Tre faser 56; Skips- og båtbyggingen 60; Trelasten og sagbrukene 62; Iseksporten 64; Sjøfolkene – og dampskipene 65</i>	
KAPITTEL 4 Skuter, sjøfolk, skipper og redere	67
<i>Skutene 68; Sjøfolkene 72; Skipsførerne: Fra skipper til kapteiner 77; Rederne: Fra bokførere til prosjektmakere og bedriftsbyggere 81</i>	
KAPITTEL 5 Firma I W Prebensen	85
KAPITTEL 6 Samfunnsliv og politikk	91
<i>Bakgrunnen 92; Religiøst opprør 96; Avholdsbevegelsen 99; De urolige 1870-årene 101; 1880- og 90-årene: Prebensen & Ohlsen 107; 1900–1910: Trykkoker 112</i>	
KAPITTEL 7 Mot vår tid	117
<i>Inntekter og levekår 119; Skole og utdanning 121; Boligforhold og helse 124; Hverdagslivet 129; Den teknologiske revolusjonen 132; Fritid 136</i>	
KAPITTEL 8 Som kvinner var	140
<i>Kvinnene i Risør 141; De mange frøkene 142; Kvinnefrigjøring og kvinnekamp 143; Dikken Zwilgmeyer 145; ... og venninnene hennes 146; Kampen for formelle rettigheter 148; Kortvarig suksess, men med lange skygger 149</i>	

KAPITTEL 9 Oppbrudd	151
<i>Bakteppet: Fødselsoverskudd og den lange bremselengden 153; På flyttefot 154; Go west, young man? 156; Da New York var nærmere enn Kristiania 160; De hjemkomne norsk-amerikanerne 161</i>	
DEL 2 1910–1945	
KAPITTEL 10 Turbulens i lav høyde	164
<i>Paradoksenes årtier 164; Taylor og Ford 166; Keynes, Lehmkuhl og Colbjørnsen 169; Risørs skjebne 172</i>	
KAPITTEL 11 Da Risør ble småby	174
<i>En by i økonomiske ruiner 174; Et hektisk mellomspill 178; Krig, elendighet – og champagne 179; Fredsrus – og tidenes blåmandag (1918–23) 183; Endelig Blakstad 187; Og så: sol, sommer og idyll ... 188; ... men også politikk, avhold og bedebus 190</i>	
KAPITTEL 12 Industribyen	192
<i>Fra maritim klynge til industri 194; Mellomspill: Håndverksbyen 196; Holmen 197; Trømassen 198; Annen industri 202</i>	
KAPITTEL 13 Men Rocambole ...	204
<i>De siste seilskutene 206; Overgangen til damp 208; Krig og jobbetid 209; Den vanskelige freden 216; En begrepsmessig digresjon 218; Fra tørrlast til tank 220</i>	
KAPITTEL 14 Samling i bønn?	223
<i>Utjevning – men ikke for alle 225; Buktas fall og Kranas seier 226</i>	
KAPITTEL 15 Fra polarisering til forbrødring	228
<i>Hovedlinjene 229; Arbeiderpartiets inntog 232; Ytre høyre 235; Kampen om folket 236; De borgerlige 238; Det ikke helt delte samfunn 243; Sakene 244</i>	
KAPITTEL 16 Småbyliv	250
<i>Bak blondégardinene 253; Risørs ve og vel 257; Sport og fritid 258</i>	
KAPITTEL 17 Gjestende kunstnere og lokale amatører	267
<i>Olaf Hasaas, Alfred Seland og besøkende kunstnere på 1920- og 30-tallet 268; Glade borgere 273; Sang og musikk og meget annet 276</i>	
KAPITTEL 18 Hver tiende mann	278
<i>Den glemte krigen: Tiden før 9. april 281; Angrepet på Norge og den sivile motstanden i Risør 284; Militær motstand og illegal virksomhet 293; Marerittet til sjøs 297; Risør-folk i marinen og flyvåpenet ute 308; De på den andre siden 310; Dagligliv og sosiale forhold 310; Freden 315</i>	
DEL 3 1945–1980	
KAPITTEL 19 Fra forbrødring til opprør	318
<i>Vekst og omstilling 319; Sosialdemokrati og velferdsstat 320; Sentralisering og distriktsopprør 322</i>	

KAPITTEL 20	Stillferdig suksess	326
	<i>Velstand, likhet og vekst 330; Boligbyggingen 333; Skolen 335; Politikken: Samstemt rivalisering 338; Lokalpressen: To alen av samme stykke 341; Hvorfor så stillferdig? 343</i>	
KAPITTEL 21	Hand i hand?	346
	<i>Det lange forspillet 347; Fra byutvidelsesønsker til sammenslåing 350; En ny vår 354; ... men ingen sommer 357; Etterklang 357</i>	
KAPITTEL 22	Ankerfestet som brast	359
	<i>Fabrikken 360; Bowater for full speed – i alle retninger 362; ... og deretter i fritt fall 363; På desperat jakt etter nye markeder 364; Sluttfasen – og etterord 365</i>	
KAPITTEL 23	Da byen flyttet	367
	<i>Risoravisene: 1 + 1 = 1 369; Den gryende kvinnefrigjøringen 370; Randvik-utbyggingen 371; Skolebrannen som forandret byen 372; Konvoibyen 374</i>	
KAPITTEL 24	Fra gammel til ny industri	376
	<i>Industriomstillingen i Risør 377; Vellykket snuoperasjon, eller ...? 379; Risørutvalget 380; Utviklingen etterpå 382</i>	
KAPITTEL 25	Den gamle byen	384
	<i>Tjenna og batteriet på Holmen 385; Fra drøm om festivitet til Risørhus og alderssenter 386; Fri og bevare meg 389; Spøkelsene 393</i>	
 DEL 4 1980–2018		
KAPITTEL 26	Postindustrialisme – eller oljesmurt kommune?	396
	<i>Som sjøen på en sommerdag 397; Fra industriarbeidere til kommuneansatte 399; Pendlerby 401; ... og pensjonistby? 402; Fiasko – eller suksess, tross alt? 402</i>	
KAPITTEL 27	Kommunen og dens hjelpere	403
	<i>Mer enn skole og fattigvesen 404; Ekspansiv krigskonjunktur ... og blåmandag 407; Kvinnene fra politikk til sosialt arbeid 409; Etterkrigstiden: Boliger og skoler ... og litt til 412; Kommunen anno 1960 413; Eksplosjonen 414</i>	
KAPITTEL 28	Fra Bosvika til Perleporten	416
	<i>Badeliv i ordnede former 417; Sol, skjær, sjø – og pensjonater 421; Hyttebygging eller folkepark: Kappløpet om skjærgården 422</i>	
KAPITTEL 29	Noen ganger er det all right	429
	<i>Villvin 429; Trebåtfestivalen 431; Kunstbyen 432; Kammermusikkfesten 433; Men ...? 435; Holmen og Flisvika – kampen om byens sjel 435; Hvorfor gikk det som det gikk? 438</i>	
KAPITTEL 30	Og så ...?	439
	<i>Lokal utfoldelse til lands og til vanns 440; Fra bedehus og avhold til Peterhead og pol 442; Baksiden av medaljen – sørlandsk elendighet? 444; Risør-politikken etter 1980 446; Svaret 449</i>	
 Litteratur		
		451
 Tillegg		
		455